

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou v právní věci žalobce: Y. K. , nar.X, státní příslušnost X, t.č. X, zast. JUDr. Olgou Krejsovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Karlova 168/7, dosílací adresa: 142 00 Praha 4-Libuš, Meteorologická 792/29, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, pošt. příhr. 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.7.2013 č.j. OAM-87/LE-LE05-ZA14-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, ze 16.7.2013 č.j. OAM-87/LE-LE05-ZA14-2013, jímž žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v žalobě uvedl, že do ČR přicestoval v roce 2005 na turistické vízum s cílem vydělat určitou finanční částku, aby ji mohl předat vyděračům na Ukrajině, kteří měli a mají úzké vztahy s policií a justicí Ukrajiny. Jednalo se o 7.000,- USD, které si údajně vypůjčil žalobce ve výši 4.000 USD a jeho syn ve výši 3.000,- USD. Na Ukrajině byl zahájen atak na syna žalobce, který byl zadržen a následně propuštěn. Následně C., který všechny problémy žalobce inicioval, zařídil prostřednictvím svého známého u policie, že syn byl opět zadržen a bezdůvodně vzat do vazby. Žalobci bylo sděleno, že pokud zaplatí požadovanou částku, bude syn z vazby propuštěn, v opačném případě bude odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí

svobody. Proto žalobce přicestoval do ČR. Po částečném zaplacení byl skutečně syn z vazby propuštěn a byl mu uložen podmíněný trest odnětí svobody za čin, který nespáchal. Před příjezdem do ČR byl žalobce vystaven výhrůžkám smrti a jednou dokonce fyzickému přepadení v noci v jeho domě. Žalobce svou situaci neřešil s pomocí policie Ukrajiny, protože dobře znal vztahy vyděračů na orgány státní moci a správy. Policii sice kontaktoval, ale trestní oznámení vzal zpět, a to i na žádost své manželky, která měla o život žalobce a jejich společného syna strach. V ČR žalobce pracoval načerno na různých stavbách a všechny své vydělané peníze poukazoval na Ukrajinu, než doplatil požadovanou částku 7.000,- USD. Poté obdržel zprávu, že s ohledem na změnu kurzu požadují vyděrači další finanční obnos. Ten již žalobce neuhradil. Když žalobci končila platnost víza k pobytu, dostavil na cizineckou policii v Praze a požádal o prodloužení. Zde odevzdal svůj pas a čekal na vyřízení žádosti o prodloužení víza k pobytu. Po několika hodinách čekání dostal strach, že kontakty vyděračů jsou natolik silné, že dosahují až na cizineckou policii v Praze, a proto výhradně ze strachu z policie odešel. Od té doby se pohyboval po území ČR bez dokladu totožnosti. Žalobcův právní zástupce zjistil, že pas byl po nevyzvednutí předán na zastupitelský úřad Ukrajiny a následně odeslán na Ukrajinu. Žalobce si uvědomoval, že svou situaci může řešit pouze setrváním v zahraničí, byť bez dokladu totožnosti. V Praze žil v bytech s ostatními občany ukrajinské národnosti. Ve volném čase psal a následně publikoval poezii zaměřenou na kritiku ukrajinského režimu v časopise P. určeném pro ukrajinskou komunitu na území ČR. O poskytnutí mezinárodní ochrany žalobce dříve nežádal, neboť o této možnosti moc nevěděl a domníval se, že je již vše v pořádku. V současné době o mezinárodní ochranu požádal, když o této možnosti byl poučen právním zástupcem. V roce 2010 byl zadržen v Praze na základě zatýkácího rozkazu ze dne 26.1.2006 vydaného soudem v Ivano – Frankyskyy. Poté byl vzat do vazby, z které byl propuštěn, protože extradiční materiály nebyly z Ukrajiny včas doručeny. Následně byl opět zadržen v listopadu 2012 a dosud je ve vazební věznici P. V únoru 2013 učinil prohlášení o udělení azylu, které bylo dne 28.2.2013 odesláno a dne 1.3.2013 doručeno Ministerstvu vnitra ČR. Dne 17.5.2013 požádal o udělení mezinárodní ochrany. O mezinárodní ochranu nepožádal z důvodu vyhnutí se vydání na Ukrajinu, ale výhradně z důvodu obavy o neobjektivní a účelové rozhodování ve vykonstruovaném procesu o údajném podvodu spáchaném na Ukrajině. Žalobce nebyl nikdy na Ukrajině trestně stíhán, je řeckokatolického vyznání a vysokoškolského vzdělání.

V žalobě žalobce správnímu orgánu vytkl to, že přestože vyhodnotil všechny důkazy podrobně, vyhodnotil je nesprávně. Dle názoru žalobce je nutné posoudit jeho případ komplexně a ve všech souvislostech. Dle žalobce správní orgán zlehčil žalobcovo jednání na území domovského státu, t.j. jeho příslušnost k politické straně B., kdy se správní orgán sice odvolává na zprávu Human Rights Watch, nicméně žalobce má za to, že trestní stíhání pouze vysoce postavených politických představitelů nevylučuje neobjektivní a zkreslený pohled na další byť řadové členy hlásící se k této politické straně při rozhodování státními a správními orgány. U žalobce je tato situace umocněna jeho literární tvorbou určenou přímo pro představitele strany, konkrétně J. T., vyjadřující sympatizování s jejím konáním. Žalobce dále uvedl, že má za to, že správní orgán zlehčil posuzování jeho literární tvorby na území ČR, kdy za ekonomickou a sociální situaci v domovské zemi viní přímo stávajícího prezidenta. Žalobce má v důsledku podpory předcházejícího a kritice současného konání představitelů státní moci důvodný strach z pronásledování v domovském státě. Žalovaný sice uvedl, že ústava Ukrajiny zaručuje spravedlivý proces, když to podložil tím, že se žalobce již jednou úspěšně bránil obvinění z podvodu a kdy soud zprostil jeho syna i žalobce obvinění. Žalobce k tomu uvedl, že syn byl zadržen a propuštěn, když následně z iniciativy pan C. byl znovu zadržen z téhož důvodu a vzat do vazby a následně propuštěn, avšak mu byl uložen podmíněný trest za čin, který nespáchal. Kdyby soud zprostil žalobce i jeho syna obvinění,

pak by odpadl i důvod vydání žalobce k trestnímu stíhání do ciziny, který však trvá. Žalobce se s odvoláním na kontakty a konexe pana C. obává, že právo na spravedlivý proces mu bude odepřeno. Žalobce sám uvedl, že oznámil policii v roce 2005, že jej C. vydírá, Policie zahájila vyšetřování a poskytla žalobci odposlouchávací zařízení. Na schůzku dorazila manželka C. s dcerou a následně pomocníci C., kteří chtěli žalobce hodit do řeky. Tento případ se dostal před soud, kde při procesu vypovídal i policista, který útočníky zadržel. Případ byl z neznámého důvodu postoupen do jiného obvodu a všichni útočníci byli následně zproštěni obžaloby a propuštěni. Žalobce se z uvedených důvodů domnívá, že nebylo rozhodnuto správně ve věcech jeho žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany. Záznamy o provedeném soudním řízení jsou založeny u soudu na Ukrajině a tyto nemá žalobce k dispozici. Žalobce z uvedených důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení a přiznal mu náhradu nákladů právního zastoupení.

K žalobě se vyjádřil žalovaný a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a podklady, z nichž vycházel. Nesouhlasí s žalobcem, neboť jeho námitky neprokazují, že by v průběhu své činnosti porušil některá ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že ze spisového materiálu, konkrétně z pohovoru se žalobcem vyplývá, že se ve své vlasti obrátil na policii v případě napadení ve svém domě a útočníci byli zadrženi. Druhý den, kdy měl jít na policii podat trestní oznámení, se nechal přesvědčit manželkou, aby jej nepodával. V jiné části pohovoru uvedl, že na naléhání manželky trestní oznámení, které podal, vzal zpět. Útočníci byli tedy propuštěni. Žalovaný dospěl k závěru, že hlavním a jediným důvodem žádosti je legalizace pobytu na území ČR. Žalobce přicestoval v roce 2005 a teprve až v roce 2013 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS), podle které zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR nebo jako možnosti získat pracovní povolení. Jedná se o zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi původu. Azyl je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Skutečnost, že žalobce má obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalovaný se rovněž domnívá, že pokud žalobce pocítoval své důvody natolik palčivě, měl ve smyslu konstantní judikatury NSS požádat o mezinárodní ochranu v ČR neprodleně po vstupu do ČR. V případě žalobce nebylo prokázáno, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod či z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný se rovněž zabýval posouzením podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a to, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti skutečné nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění, které uvedl v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že posuzoval situaci, která by měla nastat v dohledné době, hodnotil aktuální stav v zemi, ale nikoli poměry, které v Ukrajině panovaly v době odchodu žalobce. Žalovaný z uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále s.ř.s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Na žádost žalobce pak soud rozhodl při ústním jednání. Při tomto jednání žalobce rozšířil své žalobní body o námitku týkající se nesprávného posouzení otázky udělení

doplňkové ochrany žalobci s ohledem na současně probíhající extradiční řízení a s ohledem na stav vězeňství na Ukrajině. Uvedl, že ve věznicích jsou špatné hygienické podmínky, hrozí tam korupce, rovněž tak i mučení za účelem vynucení doznání.

K tomuto rozšíření žalobních bodů žalovaná strana odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí i na to, že se jedná o nové rozšíření žaloby o skutečnosti, které v původní žalobě uvedeny nebyly. Odkázala rovněž i na skutečnost, že otázka posouzení, zda bude žalobce vydán v extradičním řízení, je otázkou, která je posuzována soudem v jiném řízení.

Soud při posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí vyšel ze správního spisu a věc posoudil takto:

Je nesporné, že žalobce přijel do ČR na turistické vízum v roce 2005. Po uplynutí platnosti tohoto víza zde pobýval bez povolení. V žádosti i při pohovoru uvedl, že odjel z Ukrajiny do ČR z toho důvodu, že potřeboval peníze, aby zachránil život synovi. V průběhu pohovoru v souvislosti se žádostí o udělení mezinárodní ochrany žalobce uváděl, že jediným důvodem jeho příjezdu do ČR je potřeba vydělat peníze na zaplacení peněz, které si půjčil od pana C., který mu vyhrožoval zabitím i zabitím jeho syna. Žalobce byl také napaden v noci ve svém domě, útočníci jej varovali, že pokud se obrátí na policii, zabijí jeho syna. Žalobce to policii vypověděl, avšak na naléhání manželky výpověď odvolal. O svém trestním stíhání se žalobce dověděl v listopadu 2012, když byl v ČR zadržen. Dověděl se, že je na Ukrajině stíhán pro trestný čin podvodu, kdy za slib pomoci V.M.C. i při přijetí na státní univerzitu převzal částku 7.000,- USD, tyto si ponechal a svůj slib nesplnil. Žalobce uvedl, že uvedenou částku již vrátil. V době, kdy bylo rozhodováno Městským soudem v Praze pod sp. zn. Nt 410/2012 o přípustnosti jeho vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu pro trestný čin podvodu, požádal v květnu o udělení mezinárodní ochrany.

O jeho žádosti pak bylo rozhodnuto dne 16.7.2013 napadeným rozhodnutím.

Správní orgán se podrobně zabýval skutečnostmi, které žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při pohovoru uvedl. Městský soud v Praze, pokud jde o žalobcovu námitku, že byla ze strany správního orgánu zlehčena žalobcova literární tvorba na území ČR i jeho příslušnost k politické straně B., uvádí, že tento žalobcův názor nesdílí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při posouzení, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) zákona o azylu, podle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, vyšel ze zjištěných skutečností a žalobcem uvedené žádosti. Je nepochybné, že žalobce ve své vlasti dle vlastní výpovědi nevyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu shora uvedeného ustanovení zákona o azylu. Pokud uváděl, že před parlamentními volbami před svým odjezdem z vlasti vylepoval letáky strany B. a uvedl, že byl řadovým členem této politické strany a nezastával žádnou funkci, je nepochybné, že v souvislosti se svým členstvím v této straně neměl ve své vlasti žádné problémy. Soud zcela sdílí názor žalovaného, že žalobce ve své vlasti nebyl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.

Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro

zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státní občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Správní orgán při posouzení, zda žalobce splňuje tyto podmínky, vyšel z toho, že žalobce sám uváděl obavy z jednání pana C., na základě jehož trestního oznámení je proti němu ve vlasti vedeno trestní stíhání. V této souvislosti vycházel při posouzení žalobcova tvrzení, že toto pronásledování je motivováno politicky, z podkladů a informací Human Rights Watch, kde se mimo jiné hovoří o trestních řízeních proti policistům za zneužití úředního postavení nebo pravomoci, za překročení pravomocí, falšování, nedbalosti, úplatkářství i o případech souvisejících s jinými přestupky policistů. Žalovaný vyšel z toho, že ústava zaručuje spravedlivý soudní proces včetně práva podezřelých nebo svědků odmítnout vypovídat. Žalovaný v této souvislosti poukázal na samotnou žalobcovu výpověď z níž vyplývá, že se žalobcův syn úspěšně bránil obvinění z podvodu. Současné žalobcovo trestní stíhání není azylově relevantní, protože se netýká zákonem o azylu taxativně uvedených důvodů. Správní orgán konstatoval, že není v jeho pravomoci posoudit, zda žalobce ve vlasti spáchal trestný čin, pro nějž je na území ČR vedeno řízení o jeho extradici. Odkázal na to, že k takovému posouzení je kompetentní orgán činný v trestním řízení. Žalovaný odkázal i na stanovisko NSS, který v rozsudku sp. zn. 4Azs 519/2004 ze dne 29.6.2005 stanovil zásadu, že ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany nelze přezkoumávat zákonnost postupu orgánů země původu v trestním řízení. Soud dál za pravdu žalovanému v tom, že žalobcovy úvahy o možných problémech v souvislosti s obviněním premiérky J.T. jsou hypotetické a nepodložené. S odkazem na zprávu Human Rights Watch lze konstatovat, že žalovaný hodnotil žalobcovo působení v politické straně B. v souladu s objektivně zjištěnými skutečnostmi. Jeho konstatování, že se nelze domnívat oprávněně, že by měly žalobcem doložené básně, které vyšly v časopisem vydávaném na území ČR, mít jakýkoli negativní vliv na jeho situaci v zemi původu. Lze dát žalovanému zcela za pravdu v tom, že trestně stíhání byli bývalí ministři působící ve funkci za prezidenta J. a bývalá premiérka J. T.. Jedná se o vysoce postavené politické představitele, jímž žalobce, jak z jím uvedených skutečností vyplývá, není. Lze tedy konstatovat, že v případě žalobce není důvodný jeho strach z pronásledování za zastávání určitých politických názorů, t.j. názorů, že sociální a ekonomická situace, která je nyní v jeho domovské zemi, je způsobena stávajícím prezidentem.

Žalobce dále namítal, že nebyla dostatečně posouzena otázka udělení doplňkové ochrany právě z důvodů nebezpečí vážné újmy v souvislosti s možnou neobjektivností případného procesu vyvolaného kontakty pana C. na policii a justici. Soud tuto námitku posoudil na základě seznámení se s odůvodněním napadeného rozhodnutí a podklady, z nichž žalovaný při posouzení této otázky vycházel. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, anebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Žalovaný v rámci posouzení této otázky vyhodnotil i podmínky ve věznicích a vazebních zařízeních na Ukrajině. Vyšel přitom ze stanoviska vysloveného NSS, že samotná existence trestního stíhání sama o sobě nepředstavuje hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Podle zprávy MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 24.5.2012 jsou podmínky na Ukrajině, pokud jde o věznice, velmi špatné. Trvá přeplněnost věznic. Žalovaný vycházel rovněž z toho, že žalobci v případě odsouzení může být udělen pouze podmíněný trest, takže k pobytu ve věznici nemusí dojít. Pokud jde o nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu, vyšel správní orgán z toho, že tuto hrozbu lze shledat jako vážnou újmu toliko tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně po návratu do vlasti hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí nebo může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. NSS konstatoval, že samotná skutečnost, že v zemi původu není ochrana lidských práv dostatečně zabezpečena, ještě neznamená automatickou povinnost správního orgánu (soudu) tuto okolnost považovat za hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu (rozsudek NSS sp. zn. 5 Azs 232/2005 ze dne 27.9.2006).

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žalovaný dostatečně posoudil i otázku případného udělení doplňkové ochrany ve věci žalobce. Vyhodnotil v této souvislosti i skutečnost týkající se špatných poměrů v ukrajinském vězeňství.

Soud ve zhodnocení, které provedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, neshledal pochybení. Dospěl shodně jako žalovaný k závěru, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti a bezprostřední nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti ani z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Pokud žalobce namítal případnou neobjektivnost trestního procesu v případě návratu do země původu, poukazuje soud na to, že otázka žalobcova trestního stíhání na Ukrajině po jeho vydání byla posouzena v extradičním řízení, kdy byla přípustnost vydání vyslovena se zřetelem na garance Ministerstva spravedlnosti Ukrajiny. Toto vše bylo posouzeno v rámci vydávacího řízení.

Soud neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení. Žalovaný posoudil žalobcovu žádost s ohledem na jednotlivá ustanovení zákona o azylu a dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobcovy námitky směřovaly proti posouzení jeho žádosti podle § 12 a § 14a zákona o azylu. Soud, jak shora je uvedeno, neshledal tyto námitky důvodnými.

Žaloba byla proto zamítnuta podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána, a žalovaný náhradu nežádal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku l z e podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 s.ř.s. kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem dle ust. § 105 odst. 2 s.ř.s.

Kasační stížnost směřující jen proti výroku o nákladech řízení je nepřípustná.

V Praze dne 17. prosince 2013

Mgr. Dana Č e r n o v s k á v.r.
samosoudkyně